

Inspirerende figuren vandaag – paus Franciscus (Mia Verbanck)

1 Samenvatting van de tekst

Ademen en waaien

De inspirerende Geest van God wordt omschreven in de Bijbel met beelden van wind en adem. Die Geest blijft mensen vandaag de dag inspireren.

Inspirerende mensen en dingen

Theater, film, verhalen kunnen ons inspireren, maar ook mensen (kunstenaars, denkers...), 'bezielde' mensen die een glimp doen oplichten van het goddelijke...

Jezus van Nazaret en zijn volgelingen

Voor christenen is Jezus van Nazaret de inspiratiebron bij uitstek. Vier evangeliën en andere N.T.-geschriften die over Hem getuigen, hebben christelijke gemeenschappen geïnspireerd, tot op vandaag.

Een evangelische leider: paus Franciscus

Jorge Bergoglio, een Argentijnse Jezuïet werd in 2013 tot paus verkozen. Met hem waait een nieuwe wind door de kerk.

- Soberheid, eenvoud: zijn woorden en daden vallen samen.
- Franciscus wil mensen persoonlijk ontmoeten en kan communiceren.
- Hij straalt de Blijde Boodschap af op zijn gelaat.
- Barmhartigheid, tederheid, zachtmoedigheid en aandacht spreekt uit al zijn ontmoetingen. Niet oordelen, maar warmhartig omarmen.
- Eenvoud, nederigheid en soberheid sieren hem. Veel aandacht voor de armen van Rome.
- Zijn woorden en daden worden 'begrepen' door de volksmens.
- Hij vertegenwoordigt een kerk die naar de uiteinden gaat: liever een veldhospitaal dat 'gewonden' nabij is, dan vertoeven in een ivoren toren.
- Met de kerk als 'volk van God' en met zijn 'collega's' gaat Franciscus dialogerend om. Ook met complexe actuele crisissituaties in de wereld.
- Onderscheiding van de geesten is daarvan het gevolg: groei naar evangelisch handelen kan maar door dialoog en onderscheiding.
- Zijn 'kroonraad', de 'K9' zijn een steun in de hervorming van de Romeinse Curie. Geen schijn, maar geloofwaardigheid en authenticiteit.

Een bruggenbouwer

In de geest van Vaticanum II wil Franciscus in gesprek blijven met iedereen. Dat brengt soms spanningen mee en zaken die 'blijven hangen'. Maar geduldig gaat hij vooruit, de pontifex, bruggenbouwer.

2 Methodische suggesties voor de bijeenkomst

Het gesprek hoeft zich zeker niet te beperken tot paus Franciscus, al kan het wenselijk zijn de 'elan' die van hem uitgaat naar onze kerkgemeenschap voldoende aan bod te laten komen.

Onderstaande cartoons kunnen ook een gesprek uitlokken.

Laat zeker voldoende tijd om de aanwezigen te laten vertellen over wie hun leven inspireert en op welke wijze. Kan heel boeiend worden!

3 Voorbeelden van inspirerende figuren doorheen de eeuwen (Mia Verbanck)

Eeuwenlang, tot op vandaag, hebben vele mensen geprobeerd om Jezus na te volgen. Ze namen het evangelie als richtsnoer voor hun leven. Elke tijd opnieuw legden ze in hun beleving daarvan klemtonen die inspeelden op de tekenen van de tijd.

Gewone mensen en grote figuren die bekendheid verwierven. Denken we aan Franciscus van Assisi die in de 13de eeuw de armoedebeleving op de voorgrond schoof, aan Ignatius van Loyola uit de 15de eeuw die God vond "in alle dingen" en leefde vanuit overgave en *onderscheiding*. We verwijzen naar grote mystici als Marguerite Porete, Jan Van Ruusbroec, Theresa van Avila, Hildegard von Bingen en Johannes van het Kruis, naar de zustersgemeenschap van Port Royal die in de 17de eeuw omwille van haar geestkracht zwaar vervolgd en uitgemoord werd. We noemen ook Madeleine Delbr el (1904-1964), sociale werkster in een communistisch bolwerk aan de rand van Parijs, de diplomaat en mysticus Dag Hammarskj old (1905-1961), de joodse mystica Etty Hillesum (1914-1943). We denken aan grote theologen als Karl Barth (1866-1968), Romano Guardini (1885-1968), Karl Rahner (1904-1984), Dietrich Bonhoeffer (1906-1945) en aan Dorothee S lle (1929-2003) voor wie mystiek en sociale bewogenheid een onverbreekelijke eenheid vormden. We kunnen niet voorbijgaan aan Mahatma Ghandi, Martin Luther King, Nelson Mandela en Desmond Tutu, de trappisten van Tibhirine, boegbeelden van actieve geweldloosheid. We vermelden ook de zusters Jeanne Devos en Emmanuelle, Moeder Theresa en Abb  Pierre, allen op de barricaden voor menselijke waardigheid. We vestigen ook de aandacht op de Taiz gemeenschap, de Tjechische priester Tom š Hal k, de Zwitserse pastoraaltheologe Lytta Basset ... Ook Zuid-Amerikanen als Oscar

Romero, Dom Helder Camara, Leonardo Boff en Vlamingen als priester Adolf Daens, Jozef Cardijn, pater Damiaan, José Comblin en Jan Vermeire mogen niet in het rijtje ontbreken.

4 De wereld is in oorlog (Paus Franciscus op weg naar Krakau WJD 2016:)

De wereld is in oorlog. Laten we niet bang zijn om de waarheid te vertellen. De wereld is in oorlog, omdat hij de vrede heeft verloren. Maar het is geen oorlog van religies. Het is een oorlog van belangen, geld en middelen.

5 Bibliografie en verdere verwijzingen

- Catechese paus Franciscus over de gaven van de Geest :
<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=650&dos=393>
- Zeven kenmerken van het inspirerende pontificaat van paus Franciscus op de website van de jezuïeten :
www.jezuïeten.org/nl/nieuw/de-7-kenmerken-van-het-pontificaat-van-paus-franciscus

1. Nikolaas Sintobin, Tien sleutels om paus Franciscus te lezen, de Standaard, maart 2015: aparte bijlage op het web.

2. Getuigenissen van mensen

- Jeroen Jeroense en Theo Overduin, Nieuw heilig. Over hedendaagse inspiratie, Skandalon, 2014.
- Jürgen Mettepenningen, Geloven. Spirituele denkers uit de hele wereld getuigen, Lannoo, 2015.
- Angela Berlis en Anne-Marie Korte (red.), Alledaags en buitengewoon. Spiritualiteit in vrouwendomeinen, Skandalon, 2012.
- Hans Geybels en Elisabeth Simoen (red.), Elke dag geïnspireerd. Christenen getuigen, Pelckmans Pro, 2016.

3. Teksten van paus Franciscus

- De apostolische exhortatie *Evangelii gaudium* waarmee hij *De vreugde van het evangelie* (d.i. de Blijde Boodschap) in het hart van het christen en kerk-zijn plaatst (Halewijn, november 2013).
- De bul *Misericordiaevultus, Het gelaat van barmhartigheid*, voor het 'Jaar van Barmhartigheid' (Halewijn, april 2015)
- De encycliek *Laudato si'* over de zorg voor het milieu (Halewijn, juni 2015)
- Het slotdocument van de gezinssynodes onder de titel *Amoris Laetitia* of *De vreugde van de Liefde* (Halewijn, april 2016);
- De apostolische brief *Misericordia et misera, Barmhartigheid en ellende* (Halewijn, november 2016).

4. Enkele boeken over paus Franciscus

- Tom Zwaenepoel, *Paus Franciscus. In alle eenvoud*, Lannoo, 2014.
- André Truymans, *Paus Franciscus, erfenis en toekomst. Van verdoken misbruik tot uitgesproken nederigheid*, Acco, 2015.
- Paus Franciscus. *De naam van God is genade. de paus in gesprek met Andrea Tonielli*, The house of books, 2016.
- Tom Zwaenepoel, *Paus Franciscus. Hoe mooi zou het zijn. Zijn mooiste citaten*, Lannoo, 2016.

5 Suggesties voor een gebedsmoment (NT meebrengen en ook Z.J.)

5.1 Lied ZJ 447 Geest van God, Adem van Leven (niet op een CD van DDW terug te vinden, wel te beluisteren op

<https://www.youtube.com/watch?v=6MRjOrHjCgk>

5.2 Evangelie Pinksterverhaal:Handelingen 2, 1-11

5.3 Overweging(17 januari 2017)

Paus Franciscus tot de bewoners van een dorpje nabij Rome, Guidonia: 'Wanneer je zegt dat je katholiek bent maar dan niet meer met je ouders praat, de armen of de zieken helpt, dan bewijs je je geloof niet. Dan heeft het geen zin.'

'Dit soort mensen zijn christelijke papegaaien, enkel woorden, woorden, woorden', zegt de paus aan de Italiaanse krant La Stampa. 'Maar het christelijke geloof uit zich via drie dingen: woorden, het hart en de handen.'

5.4 Voorbeden

L1.Voor allen, die aangevuurd door de Geest,de wereld intrekken, op weg gaan om de blijde boodschap van gerechtigheid en vrede, van verzoening en van toekomst uit te dragen; dat ze mogen volhouden, gesterkt door de vriendschap en de vrede van anderen.

L2.Voor allen die gaan staan naast hen die eenzaam zijn geworden, voor allen die in liefde meegaan met hen die het spoor bijster zijn en die doelloos en uitgeblust hun dagen slijten; moge de Geest, die vuur en liefde is, hen sterken en hen gaande houden.

L3.Voor allen die zich geroepen weten om te werken aan bevrijding van mensen die geketend zitten aan letter en Wet, voor allen die anderen helpen om tot eigen verantwoordelijkheid te komen; moge de Geest, die vuur en liefde is hen blijven inspireren ...

A. Liefdevolle God, zend ons uw heilige Geest en toon ons de weg die we moeten gaan. Raak ons met het vuur van de liefde en schenk ons de kracht om vrijmoedig te zijn in ons spreken en handelen. Geef uw gemeente telkens weer inspirerende mannen en vrouwen die ons op weg zetten met enthousiasme om ons geloof te beleven. En blijf paus Franciscus zegenen in de authentieke weg die hij gaat om de kerk een nieuw gezicht te geven dat de 'wereld' erkent en herkent.
Amen.

5.5 Eventueel het beginlied hernemen.

Aan- en opmerkingen aan guido.debonnet@skynet.be